

Klaipėdos rajono darželiai atvėrė duris diasporos vaikams: „Svarbu, kad užsienyje augantys vaikai išlaikytų ryšį su Lietuva“

Klaipėdos rajono savivaldybė plečia priemones, skirtas stiprinti ryšiui su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais ir jų šeimomis. Nuo 2026 metų vasaros užsienio lietuvių vaikai gali lankyti vietos darželius ir pretenduoti į dalinį vasaros stovyklų finansavimą. Savivaldybės teigimu, šia iniciatyva siekiama sudaryti palankesnes sąlygas šeimoms viešnagės Lietuvoje metu, skatinti vaikų įsitraukimą į vietos bendruomenę, lietuvių kalbos vartojimą ir pažintį su šeimos kilmės kraštu.

Ana Vengrovskaja | Žurnalas „Pasaulio lietuvis“

Pasak savivaldybės atstovų, ši iniciatyva – tai nuoseklios strategijos dalis, kuria siekiama, kad Klaipėdos rajonas taptų ne tik trumpų atostogų stotele, bet ir vieta, apie kurią šeimos svarstytų kaip apie galimus namus ateityje. Apie šį pilotinį modelį, jo praktinį įgyvendinimą ir tolesnius planus, apimančius ir būsimas įsikūrimo išmokas grįžtantiesiems, kalbamės su Klaipėdos rajono savivaldybės vicemere bei Bendradarbiavimo su diaspora komisijos pirmininke Ligita Liutikiene.

Pastaraisiais metais vis aktyviau bendraujame su diaspora, siekiame padėti

> *jiems išlaikyti gyvą ryšį su gimtuoju kraštu. Taigi ieškojome ir praktinių sprendimų, kurie šeimoms padėtų ne tik trumpai aplankyti artimuosius, bet ir ilgesniam laikui sugrįžti į Klaipėdos rajoną.*

Klaipėdos rajono savivaldybė pristatė ambicingą planą atverti darželius ir finansuoti stovyklas diasporos vaikams. Kaip gimė ši idėja ir kas tapo pagrindine paskata – ar tai buvo pačių pasaulio lietuvių savivaldybei išreikštas poreikis, ar vidinė savivaldybės strategija stiprinti ryšį su išvykusiais kraštiečiais? Ar esate pirmoji savivaldybė Lietuvoje, siūlanti tokį konkretų paslaugų paketą būtent užsienio lietuvių vaikams?

Ši iniciatyva gimė iš nuoseklaus Klaipėdos rajono savivaldybės siekio stiprinti ryšį su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais ir jų šeimomis. Pastaraisiais metais vis aktyviau bendraujame su diaspora, siekiame padėti jiems išlaikyti gyvą ryšį su gimtuoju kraštu. Taigi ieškojome ir praktinių sprendimų, kurie šeimoms padėtų ne tik trumpai aplankyti artimuosius, bet ir ilgesniam laikui sugrįžti į Klaipėdos rajoną. O ir per atostogas dažnas nori išspręsti daugybę reikalų, tad tikime, kad galimybė diasporos vaikams vasarą lankyti Klaipėdos rajono darželius ar poilsiauti stovyklose padės tai padaryti lengviau. Be to, ir vaikai turės galimybę laiką leisti turiningai.

Mums svarbu, kad užsienyje augantys vaikai išlaikytų kalbinį, kultūrinį ir emocinį ryšį su Lietuva bei Klaipėdos rajonu. Analizės neatlikome, bet, kiek mums žinoma, tokio pobūdžio pasiūlymas – galimybė lankyti darželį ir gauti dalinį stovyklų finansavimą būtent diasporos vaikams – Lietuvos savivaldybių kontekste yra gana išskirtinis.

Klaipėdos rajono savivaldybės vicemere Ligita Liutikiene | Asmeninio archyvo nuotr.

Iniciatyvai pristatyti skirtame pranešime žiniasklaidai pabrėžėte, kad norima padėti vaikams „pajusti bendruomenės artumą“. Ar prieš patvirtindami šią programą atlikote kokią nors analizę ar apklausas, kurios parodė, kad būtent darželių ir stovyklų trūkumas vasaros metu yra kliūtis šeimoms dažniau grįžti į gimtąjį kraštą?

Formalios apklausos neatlikome, tačiau tokia galimybė mums atrodo prasminga ir reikalinga. Galbūt tai paskatins kraštiečius į gimtąjį kraštą grįžti ne trumpų, o ilgesnių atostogų. Todėl norėjome sukurti ne simbolinę, o realią pagalbą šeimoms – kad vaikai galėtų įsilieti į vietos bendruomenę, susirasti draugų, girdėti lietuvių kalbą kasdienėje aplinkoje, o tėvai jaustųsi ramiau planuodami viešnagę gimtajame krašte.

Ar paskelbus šią naujieną jau sulaukėte susidomėjusių tėvų užklausų ar registracijų?

Paskelbus informaciją, sulaukėme teigiamų atsiliepimų, kad tai labai naudingos iniciatyvos. Gavome ir užklausų apie registracijos tvarkas ir kitus procesus. Tikimės, kad užsienyje gyvenantys kraštiečiais pasinaudos šiomis galimybės ir pajus jų naudą.

Šiemet diasporos vaikų stovykloms iš dalies finansuoti skirta 2 tūkst. eurų suma. Ar numatytas mechanizmas, kaip elgtis, jei susidomėjusių šeimų skaičius viršys šiuo metu suplanuotus finansinius pajėgumus? Ar numatomi apribojimai diasporos vaikų skaičiui darželiuose, jei susidomėjimas būtų didesnis, nei planavote?

Galimybę diasporos vaikams lankyti Klaipėdos rajono darželius ir dalyvauti stovyklose pasiūlėme pirmą kartą, todėl natūralu, kad pradedame nuo bandomojo modelio ir vertinsime realų poreikį.

Šiemet diasporos vaikų stovykloms numatyta skirti 2 tūkst. eurų dalinį finansavimą. Net ir negavus kompensacijos, diasporos vaikai gali dalyvauti stovyklose bendra tvarka. O kitais metais, esant poreikiui, svarstytume, ar reikalinga šią sumą didinti.

Kalbant apie darželius, jeigu susidomėjimas bus didesnis nei planuota, ribojimų netaikysime, o ieškosime galimybių atliepti visą poreikį.

Darželis, asociatyvi nuotrauka | Pexels

Programoje numatyta, kad vaikus priims Gargždų „Naminukas“, „Ąžuoliukas“ ir kitos įstaigos. Kaip šios įstaigos pasiruošusios priimti vaikus, kurie, tikėtina, gali turėti kalbos barjerą ar kitokią ugdymo patirtį užsienyje?

Klaipėdos rajono ugdymo įstaigos turi patirties dirbti su skirtingų patirčių vaikais, todėl į šią iniciatyvą žiūrima atsakingai ir pozityviai. Suprantame, kad dalis vaikų gali silpniau kalbėti lietuviškai ar būti įpratę prie kitokios ugdymo aplinkos, tačiau mažamečiai paprastai gana greitai adaptuojasi bendraudami, žaisdami ir užsiimdami kasdienėmis veiklomis.

Svarbiausia – draugiška, saugi ir priimanti aplinka. Darželių bendruomenės pasirengusios padėti vaikams jaustis laukiamiems, o ir pačioms įstaigoms tai bus naudinga patirtis, stiprinanti atvirumą, tarpkultūrinį supratimą ir bendruomeniškumą.

Ar esate nusimatę konkrečius tikslus, pavyzdžiui, koks vaikų skaičius turėtų užsiregistruoti? Ar planuojate gauti grįžtamąjį ryšį iš tėvelių ir auklėtojų?

Šiuo etapu mums svarbiausia pats iniciatyvos startas ir realus jos poreikio įvertinimas, todėl konkretaus skaitinio tikslo nesame išsikėlę. Siekiame, kad kuo daugiau šeimų žinotų apie tokią galimybę ir ja pasinaudotų.

Planuojame gauti grįžtamąjį ryšį tiek iš tėvų, tiek iš ugdymo įstaigų. Tai padės suprasti, kas pasiteisino geriausiai, kokių papildomų sprendimų reikia ir kaip iniciatyvą tobulinti ateityje.

Klaipėdos rajono darželių erdvės | Savivaldybės archyvo nuotr.

Klaipėdos rajono darželių erdvės | Savivaldybės archyvo nuotr.

Klaipėdos rajono darželių erdvės | Savivaldybės archyvo nuotr.

Vaikams tai – galimybė natūraliai pažinti lietuvišką aplinką, kalbą, tradicijas ir bendraamžius, o vietos bendruomenėms – praturtėjimas naujomis patirtimis ir

platesnis požiūris. I

Kokį teigiamą poveikį, Jūsų nuomone, ši iniciatyva turės užsienio vaikus priimantiems darželiams ir stovykloms ar globaliau – pačiam Klaipėdos rajonui?

Tikime, kad ši iniciatyva turi platesnę reikšmę nei vien vaikų užimtumas vasarą. Ji padeda išlaikyti emocinį ryšį su gimtuoju kraštu, stiprina bendruomeniškumą ir siunčia svarbią žinią, kad užsienyje gyvenantys kraštiečiai Klaipėdos rajonui yra svarbūs ir laukiami.

Vaikams tai – galimybė natūraliai pažinti lietuvišką aplinką, kalbą, tradicijas ir bendraamžius, o vietos bendruomenėms – praturtėjimas naujomis patirtimis ir platesnis požiūris. Ilgalaikėje perspektyvoje tokios iniciatyvos prisideda prie stipresnio ryšio tarp diasporos ir savivaldybės kūrimo.

Ar planuojate iniciatyva tęsti ir ateityje?

Taip, matome šią iniciatyvą kaip ilgalaikę kryptį. Jos tęstinumas priklausys ir nuo šeimų susidomėjimo, grįžtamojo ryšio. Tad kviečiame nedvejoti ir pasinaudoti ja.

Beje, turime ir naujų idėjų. Į Klaipėdos rajoną grįžtantiems gyventi kraštiečiams nuo 2027 metų planuojama skirti 5 tūkst. eurų įsikūrimo išmoką, kuri, tikime, taip pat būtų naudinga.

Redaktorės pastaba: interviu darytas 2026 m. gegužę.

Straipsnis spausdintas metraštyje „Pasaulio lietuvis“, 2026 metai Nr. 589.

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorių.

Žurnalą įsigyti galite čia